

9. APRIL 2014

Til kommunal- og folketingsvalg kan man i Danmarks større byer opleve valgplakater fra partiet *Schiller Instituttets venner*, der med kryptiske punchlines og visuelle metaforer serverer en omgang politisk pumpenikkel få tør smage på. Partiet har ikke samlet de 70.000 underskrifter det kræver at opstille til europaparlamentsvalget men deltager alligevel i valgkampen: Hvorfor ser plakaterne så underlige ud? Hvad ligger der bag plakaternes bastante udmeldinger om EU og fascisme?

VI HAR ET PROBLEM

Tekst med sort er citat Tom Gillesberg

Som jeg ser det her med at konstruere valgplakater, drejer det sig om at skabe en metafor der tager de vigtige problemstillinger op, som får rejst de vigtige spørgsmål hos så mange som muligt og derigennem får den rigtige diskussion sat i gang. Det er hvad kunst gør. En god kunstner er en statsmand som forsøger at involvere folk i en vigtig diskussion der ikke bør være foruden.

Kunst beskæftiger sig med metaforer. Kunst drejer sig om hvordan man skaber et paradoks inde i folks hoveder, som de så efterfølgende er nødt til at få oplyst. Et paradoks er et spørgsmål og jo større spørgsmål og jo mere brændende spørgsmålet er, desto større er chancen for at folk efterfølgende gør noget ved det og siger: »Jeg forstår ikke det her. Jeg må finde ud af hvordan det hænger sammen!»

Kunst drejer sig ikke om at give folk svar, det drejer sig om at få folk til at søge efter svar og det er det vi forsøger at gøre med valgplakaten. Det man typisk siger når man skal lave en god valgplakat, så skal det hele være let og forståeligt, så folk indenfor tre sekunder har forstået det hele.

Hvis man lavede et kunstværk der var forståeligt indenfor 3 sekunder, hvad er så chancen for at der om 200 år stadig ville være folk som ville kigge på det kunstværk? Den er ikke ret stor!

Problemet med en valgplakat er, at man har meget begrænset plads til at fremprovokere nogle diskussioner og problemstillinger, som man så kan håbe på bliver videreudviklet.

Mit problem, når jeg forsøger at forandre verden, er det samme problem som alle andre har haft når de har forsøgt at forandre verden, og det er, at de fleste mennesker er ekstremt sansede: de agerer ud fra hvad de kan se og hvad de har

oplevet. Det gør langt hen ad vejen at man handler ud fra de erfaringer man har, og de erfaringer man har er noget der ligger tilbage i tid: »Det har jeg set, det ved jeg hvad er, det kan jeg forholde mig til.»

Mit formål med at stille op, det er at bringe nogle afgørende spørgsmål til debat, som afgør hvilken fremtid vi alle sammen vil have. Det man typisk gør i den politiske debat er ikke det. Man er i virkeligheden ikke interesseret i at diskutere de egentlige spørgsmål, så er det i bedste fald nogle enklagsager.

Det vi laver drejer sig ikke bare om at få stemmer. Det drejer sig om hvordan vi forandrer folks måde at tænke på. Gør vi det, så kan vi forandre tingene.

Hvis jeg får nogle stemmer, uden at forandre måden folk tænker på, så er vi ikke kommet så meget længere.

Langt de fleste der går ind i politik i dag, gør det for at fremme deres personlige karriere. De gør det ikke fordi det er et liv eller død spørgsmål for dem at forandre verden til det bedre. De gør det fordi de vil fremme deres karriere. Helle Thorning-Schmidt er et fantastisk eksempel på det.

Det jeg gør og det vi gør, det er at vi siger, at vi er ikke interesseret i at bevare det der var i fortiden. Vi er interesserede i at skabe det der er behov for i fremtiden. Men det der ligger i fremtiden, det er jo ting som endnu ikke er skabt. Så du kan ikke tage det og vise det og sige til folk: »Det er det her. Det bedste du kan gøre, det er at skabe et billede i folks hoveder, en vision af noget som er på vej til at blive skabt. Folk vil så i større eller mindre udstrækning være modtagelige over for det billede.»

Jo mere modtagelige de er over for det, jo større frihed har de til selv at være med til at skabe fremtiden som de gerne vil have den skal være, fremfor bare at være et tvunget produkt af fortiden. Alt hvad vi laver, drejer sig om noget der ligger ude i fremtiden. Hvordan skal fremtiden se ud? Hvad har vi behov for i fremtiden? Al den normale politiske debat drejer sig om, det er hvad vi skal beholde eller forandre i forhold til fortiden. Vi skal tage et spring ud i det ukendte, men det behøver vi ikke være bange for, det har vi gjort med stor succes før. Menneskets historie er en lang historie om disse spring ud i det ukendte, som skaber os en bedre fremtid.

NEDSKÆRINGSPOLITIK OG FASCISME

Tom Gillesberg forudså på sin plakat til kommunalvalget i København 2005, at der ville komme et finanskrak. Hans valgplakater til europaparlamentsvalget i 2014 rummer advarsler imod både atomkrig og fascisme. Hvad er det for observationer der ligger bag så alarmerende udsagn?

Det går grundlæggende set ikke godt lige nu. Vi er i den grad pressede på alle fronter. Vi står over for et nyt sammenbrud af finanssystemet som vil blive langt værre end det sidste. En af grundene til det er, at de ting man gjorde sidste gang for at redde

sig ud af krisen, kan man ikke gøre nu og det har gjort den grundlæggende problemstilling værre [se forklaring af Bankunionen på modstående side, red]. Hvis ikke vi får en rigtig løsning lige nu, så bliver det fascisme. Så bliver det at man siger, at der ikke længere er råd til hospitaler. Det gør man allerede nu i Grækenland, man lukker hospitaler, man lukker skoler, man lukker universiteter. De økonomiske rammer har ekstremt stor betydning for den fremtid vi kommer til at have. Skal vi fortsætte en udvikling som ender med fascisme? Fascisme ikke ment som et bandeord, men fascisme hvor man ofrer folks liv for at systemet kan klare sig. Det er det der er sket i Grækenland. Det er sket på Kypern. Det kommer også her hvis ikke vi gør noget. Spørgsmålet for rigtige økonomer eller for statsmænd er: »Hvad er det vi skal gøre nu som forandrer vores nation så vi får en bedre fremtid?»

EU SOM IMPERIUM ELLER SAMARBEJDE

Der har hele tiden i EU været to forskellige idéer om hvad EU skulle være: den ene de Gaulle og Adenauer – statsmændene efter 2. Verdenskrig – som sagde »Hvordan forhindrer vi en ny krig?« Det gør vi igennem øget samarbejde og samhandel. Den anden idé er at EU skal være et imperium, vi skal af med de suveræne nationer. Ser man på hvad vi er endt med, så har det intet længere at gøre med et samarbejde imellem stærke suveræne nationer til fælles interesser.

Man siger »fordi vi bliver flere og flere [i EU, red], er vi nødt til at blive mere ens og have et stærkere centralt apparat der fortæller hvordan det skal være. Det er ren imperiemodel. Ser man på fredsskabende processer, er det historisk set sådan at samarbejde imellem nationer det skaber fred, men opbygningen af imperier; det skaber krig!

Et punkt i Schiller Instituttets politiske program er at opdele banker i normale banker, der dirigerer pengene hen hvor der er brug for dem i samfundet, og investeringsbanker, der skaber flere penge ved at handle på finansmarkedet. Adskillelsen af to typer banker kaldes Glass-Steagall efter navnene på to politikere der var med til at indføre en tilsvarende lovgivning i USA i 1933.

Vi skal have Glass-Steagall i Danmark og det kan vi ikke lige nu med den nuværende geometri med EU. Så vil EU sige »Jamen, det er konkurrenceforvridende«. Vi må ændre EU så det kan lade sig gøre. Vi må rulle EU baglæns og have suveræne nationer der samarbejder. Vi kan finde nogle fælles ordninger. Det er i alles interesse. Men man kan ikke tillade at EU bliver brugt til at forhindre at nationer beskytter deres borgere imod svindel og misbrug, og det er det der sker nu.

EU vil ikke tillade gennemførelsen af Glass-Steagall, fordi EU har et andet program som er en fascistisk nedskæringspolitik.

FUSIONS-KRAFT

Kilden til at kunne være flere mennesker der har en højere levestandard, der bliver fri for at leve et liv hvor man kæmper fra dag til dag bare for at overleve – som en stor del af verdens befolkning stadig gør – det er teknologiske og videnskabelige fremskridt: menneskelig kreativitet omsat i fysisk økonomisk aktivitet. Når samfundet udvikler sig så skal du hele tiden gå imod en stadig stigende energigennemstrømningstæthed i samfundsøkonomien, dvs. hvor stor en mængde energi går igennem en givent areal eller volumen indenfor et vist tidsrum. Jo mere koncentreret energien er, jo mere kan du gøre, og jo større frihed får du. Grunden til at vi har fusionskraft [på plakaten, red] og ikke kernekraft, det er at fusionskraft er en meget mere intensiv energikilde og så kan man gøre meget mere.

Tekst med sort er citat Tom Gillesberg

Glass-Steagall

Det er den lov som blev gennemført i USA i 1933, hvor man opdeltede de amerikanske banker. Hvor man pålagde banker at de skulle deles således, at man på den ene side havde normal bankaktivitet: indlån og udlånsaktivitet. Og på den anden side investeringsbanker hvor folk satte deres penge i banken for at spekulere. Man sagde yde to ting må ikke finde sted samme sted: fordi hvis de gør det, så sker der det at almindelige menneskers sparepenge bliver brugt til spekulation.

MAGNETTOG

Lige nu er vi i stand til at bygge magnettog som kan køre 500 km/t. Hvorfor bygger vi så ikke magnettogsystemer i stedet for stadigvæk at bruge en jernbaneteknologi som egentlig er dybt forældet? Man ville kunne komme fra København til Århus på en halv time.

Schiller Institutets valgplakat til kommunalvalget i København 2013

I 2007 & 2008 håndterede man krisen igennem bail-out: staten giver hjælpepakker til banker der var i problemer. Men man gik aldrig ind og fjernede årsagen til problemerne i form af spekulation. Staterne vil ikke kunne lave en hjælpepakke af den størrelse mere, de allerede dybt forgældede. Derfor siger man »denne her gang må vi gøre noget andet, vi må lave bail-in.« Det vil sige at i stedet for at samfundet kommer med penge, så må bankkunderne komme med penge. Bankerne får lov til at tage bankkundernes penge for at redde sig selv.

